

بُوْدِنْ بُرْف

شہلا شہابیان

بُوی بُرف

شهلا شهابیان

انتشارات ققنوس

تهران، ۱۳۹۳

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، تلفن ۰۲۶-۰۸۶۴۰۶۶

***

شهلا شهابیان

بوی برف

چاپ اول

۱۱۰ نسخه

پاییز ۱۳۹۳

چاپ شمشاد

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۳-۰۲۶-۰۷۸-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 026 - 3

[www.qoqnoos.ir](http://qoqnoos.ir)

Printed in Iran

۷۰۰۰ تومان

<http://qoqnoos.ir>

به حسین و بنفشه و شبنم که صبوری کردند.
به فاطمه که «جاجان» قصه‌ام شد
و به استاد نورالدین زرین‌کلک که گفت بنویس تا بماند...

سخت است، مثل جان کندن هزارباره زائوت
بر خشت و خاکستر. اما بنویس! بنویس مصیبت‌نامه
این خاک به تو بره کشیده را، که در تاریخ دوارش بماند!

میرزا ابوالقاسم خوشنویس نونقی
کاتب دیوانخانه حکومتی ایالت خراسان

۱

بوی برف

هوا بوی برف می دهد، بوی نفتالین یخ زده. بوی کمد لباس های زمستانی. بوی گلوله های سفیدی که همیشه روزهای آخر سال مادر و زن عمو طلا و عمه ها می گذاشتند توی جیب کت ها و پالتوهای پشمی و آویزان می کردند. توی کمد بزرگی که یک طرف انباری را پر کرده.

«جاجان چند گلوله گذاشت لای پارچه سفیدی که گل های گشنیزی زرشکی رنگ داشت. زن عمو طلا در گوش مادر پچ پچ کرد، عمه ها اخم کردند، جاجان آه کشید. یحیی گفت: 'بوی عید می آد، بوی قلقلى سفید.' بچه ها خندیدند. هفت عمه زاده و عموزاده با هم. چهار پسر و سه دختر. بوی نفتالین بود، من نخندیدم، یحیی غصه می خورد. جاجان گفت: 'باریکلا پسرم!' بعد به من و یحیی نگاه کرد. چشم هاش می خندید. صبح زود وقتی بقیه خواب بودند من و یحیی را بردہ بود به دیدن گل ها. ته باغ، کنار دیوار ضلع شرقی، پر از بنفسه بود. گل های کوچک بنفسر رنگ از شبنم صبحگاهی خیس بودند، می لرزیدند. یحیی گفته بود: 'سرد شونه.' بعد تن لرزه زده بود. 'مامانو' گفته بود اگر آفتاب نزدہ بروم باغ، سردم می شود،

سینه‌پهلو می‌کنم. سردم بود، جاجان دامن پیراهنش را کشید پشت
دو تامان. من و یحیی. هوا پر بود از بُوی سرما و بنفسه و شبنم یخ زد.»

جاجان گفت: «باریکلا بُوی عیده. بُوی بنفسه‌س. خوب نفس بکشین،
می‌شنُفین!» مادر با سراشاره کرد من نفس عمیق نکشم، نفس عمیق
کشیدیم، نه تا بچه با هم. من عطسه کردم، مادر هولکی نگاهم کرد و
چشم‌غره رفت، جاجان مثل وقت‌هایی که می‌گفت دستش نجس است، با
نوک انگشت کوچک، دهن جیش را باز کرد بادام برداریم، بادام آلرژی ام
را تشدید می‌کند، به مادر نگاه نکردم که با سراشاره کند برندارم،
برداشتم و از پله‌ها دویدیم پایین. فقط یحیی مدرسه می‌رفت، ما هشت
تای دیگر نه! کلاس اول بود.

۲

بوی پیراهن جاجان

هوا بوی خانه‌تکانی شب عید می‌دهد، بوی شستن پرده‌ها، بوی پاک کردن شیشه‌ها. بوی اولین عید بعد از مُردن عمومیونس را. جاجان گفته بود: «عزا بچه‌ها رو می‌خوره، پوچ می‌کنه، تمومش کنین.» و به همه آدم‌های خانه یک «چیز» نو داده بود. به دو قلوها پارچه که زندن زیر بغل و رفتند به اتاقِ خودشان آن طرف حیاط. به ما بچه‌ها جوراب‌های رنگی، به بابا و شوهر عمه‌پری زیرپوش، به مامان و عمه‌ها و زن‌عمو روسربی. خودش هم «سیاهش» را درآورد و پیراهن سرمه‌ای پوشید! زن‌عمو طلا لب و رچیده بود، دلش نمی‌خواست روز چهلم شوهرش از عزا دربیاید. عصر همان روز مامان‌بانو مانه عمه‌زاده و عموزاده را برد خرید عید «که دلمان خوش بشود».

هوا بوی پارچه سفید گل‌گشیزی جاجان را می‌دهد، همان که از دو روز پیش روی بند رخت آویزان است و هوا بوی نفتالینش را به این طرف و آن طرف می‌برد. نفتالینی که سال‌هاست جاجان سالی یک بار از ترس بیدخوردگی پارچه‌اش بی‌اعتنای به حرف دیگران که «بید به پارچه کرکی

نمی‌افتد» گذاشته لابه‌لای پارچه سفیدی که دیگر سفیدی‌اش به زردی می‌زند اما هنوز گل‌های چهارپر گشینیزی آن زرشکی‌اند؛ رنگی که جاجان همیشه دوست داشت.

هوا بُوي يخ زده و سرد پیراهن جاجان را می‌دهد. پیراهنی که پارچه‌اش را پنجاه شصت سال پیش جد بزرگ ما يحيى خان در آخرین روزهای گرم تابستان، چند ماه پیش از این‌که یاغی بشود و با یک گروه ده بیست نفره بزند به جنگل و بعدها جنازه يخ زده و بی‌سرش پیدا بشود، از دلال تُرك قماش در تجارتخانه برادران آوانسیان در بازار رشت خرید و دلال تُرك وقتی پارچه را در بقچه بته‌جقه‌ای گلبه‌ی رنگ می‌پیچید تا دودستی تقدیم کند، به حساب آن‌که «ياور» در نظمیه هوای او را داشته باشد، پولش را نخواسته بود بگیرد و چند قدم هم پشت سر يحيى خان آمد و زبان ریخته بود که: «چوخ موبارک او سون ياور» و مادر بزرگ همیشه این‌ماجررا طوری تعریف می‌کرد که انگار همین دیروز بود که يحيى خان، بقچه زیر بغل، بی‌موقع برگشت به خانه و تا صدای پاش توی هشتی پیچید، عزیزه‌جان بیست و چهار ساله اول دو بافه بلند مو را از پشت کشید جلو، انداخت روی سینه و بعد با دو دست آرام زد روی دو گونه‌اش که گل بیندازد، طوری که پسند شوهرش بود و بعد رفت به طرف در اتاق، به پیشواز «ياوري يحيى خان مشیر دیلمی».

۳

بوی خون

مادر گفت که باور نکنم جاجان چند روز بعد می‌خواهد پیراهن سفید
گل‌گشینیزی اش را بپوشد و رو به قبله دراز بکشد و بمیرد اما حتماً خودش
باور کرده بود که وقت گفتن این حرف صداش می‌لرزید. حتماً همه باور
کرده‌اند حتی پدر که زمستان امسال بدون این که مادر و جاجان هی به
جانش غُربزنند خودش کارگر آورد که «آت و آشغال»‌های زمستانی را از
حیاط و باغ و باغچه‌ها جمع کند. حتماً باور کرده‌اند که باز اختر، وردست
روزهای عروسی و عزای مشیری‌ها، از صبح آمده و با عمه‌ها و زن‌عمو
طلا و مادر توی آشپزخانه آن طرف حیاط مشغولند و بوی سبزی و پیاز
سرخ شده لابلای بوی برف و نفتالین و خون‌گوسفندی که لاشه‌اش کnar
پاشویه افتاده، خانه را پر کرده.

۴

آخرین برگ شهنامه

زیانم کرخت شده. از گلو تا قفسه سینه‌ام می‌خارد. چشم‌هایم می‌سوزد.
آنقدر عطسه کرده‌ام که پهلوهایم درد گرفته. چه خوب که باز قرار است
یکی بیاید، شاید هم برود که اداره تعطیل است! با این چشم‌ها و دماغ
ورم‌کرده کی حال رفتن به اداره را داشت؟!

انگار انتظار معجزه داشته باشم باز قوطی خاکستری‌رنگ را از روی
میز بر می‌دارم و تکان‌تکان می‌دهم، خبری نیست. اسپری تمام شده، باید
قرص آنتی‌هیستامین بخورم. از وقتی که جاجان گفت مادر پارچه سفید
گل‌گشنیزی‌اش را از بقچه دریابورد و آویزان کند روی بند رخت ایوان تا
بوی نفتالینش برود، هوای خانه سنگین‌تر شده.

بوهای زمستان سرد و سنگین‌ند. دیر می‌آیند. دیر آن‌ها را می‌فهمیم اما به این
زودی‌ها هم دست از سرمان برمی‌دارند! این راتازه فهمیده‌ام اما دکتر می‌گوید چون
سیستم ایمنی بدنم ضعیف شده بوها دست از سرم برمی‌دارند و این‌طور حریفم
شده‌اند. چرا؟ به خاطر نوشته‌های یحیی و جاجان است یا کارهای یغم؟ شاید هم سرما
ضعیفم کرده. سرمای کف سیمانی اتفاقکی که نمی‌گذارد استخوان‌های گرم بشوند.
و گرنه من که تازه چند روز است فهمیده‌ام یحیی پسر عمه‌زیری نیست!

امروز سه شنبه است، دو روز می‌گذرد از روزی که جاجان با عصا زد به در
بین دو اتاق و من به خیال این که بالاخره از خر شیطان پایین آمده و
می‌خواهد از زندگی یحیی برایم حرف بزند رفتم به اتاقش و او با دست به
دفترهای روی طاقچه بالای سرش اشاره کرد و گفت: «بنویس! بنویس
برگ آخر این شهنامه را». و بعد اعلامیه فوت خودش را گفت و من نوشت
بی‌آن‌که بغض کنم. بی‌آن‌که جثه کوچکش را بغل کنم و پُر از بُوي تند
صابون و گلاب لباسش هی بگوییم «خدانکنه» یا حتی نشان بدhem که جا
خوردهام!

فقط او گفت و من نوشت:

«اَنَّا لِلَّهِ وَ اَنَا اِلَيْهِ رَاجِعٌ

در بیست و هفتمین روز اسفندماه سال ۱۳۹۰ هـ. ش مصادف با بیست و
چهارمین روز ربیع‌الثانی سال ۱۴۳۳ هـ. ق بعد از اذان مغرب، آفتاب عمر
عزیزه‌جان، ملقب به جاجان، زوجه مرحوم خلد آشیان یحیی مشیر دیلمی و صبیه
مرحوم جنت‌مکان میرزا ابوالقاسم خوشنویس نونقی غروب کرد.»

و پیش از این‌که بگوید والسلام و من دفتر را ببندم، به عادت یک سال
و نیمی که گذشت تاریخ روز را نوشت «شنبه بیستم اسفند ۱۳۹۰ هـ. ش
صادف با هفدهم ربیع‌الثانی ۱۴۳۳ هـ. ق»، بعد دفتر را بستم و گذاشت
روی طاقچه، پیش از آن‌که هفت روز بعد، شنبه بیست و هفتم اسفند،
جاجان به مادر بگوید رختخوابش را وسط اتاق مهمانخانه رو به قبله پهن
کند و او توی رختخواب دراز بکشد و به جایی دور، خیلی دورتر از همه
ما که دورش نشسته‌ایم، خیره بشود، آه بکشد و با صدایی گرفته زمزمه
کند: «الرحیل، الرحیل!» و پیش از آن هم بنشیند سر جاش توی رختخواب
و بعد از یک دور چشم گرداندن روی همه ما که دورتا دور اتاق نشسته‌ایم،
به عادت همیشه اول سینه‌اش را با سرفه کوتاهی صاف کند و بعد با دو

دست به آرامی عرقچین سفیدی را که سال‌هاست با آن طاسی سرش را می‌پوشاند، روی سر مرتب کند و آن وقت یکی‌یکی، از بزرگ‌ترین بچه‌اش، پدر شصت و هفت ساله من تا کوچک‌ترین بچه خانواده، نوء پنج ساله عمه‌پری را صدا کند و بنشاند کنار رختخواب و دست‌های لاغر و استخوانی‌اش را بگذارد دو طرف صورت تک‌تک ما و با چشم‌های تنگ شده جوری به ما نگاه کند که کم‌کم باورمان بشود امروز آخرین روز زندگی مادریزگ است. بعد لب‌های چروکیده کبودش را بگذارد روی گونه‌های ما، ببوسدمان، دست بکشد به سرشانه و بازوهای ما جوان‌ترها، آه بکشد، عاقبت‌به‌خیری برایمان بخواهد و بعد با صدایی کمایش بعض دار بگوید: «بعد چهلم من کسی رخت عزا نپوشد. نه پیر نه جوان». بعد انگار که دنبال گمشده‌ای می‌گردد دوباره نگاهش را روی تک‌تک ما بچرخاند و وقتی که دیگر بعض عمه‌زرنی ترکید، جاجان دهن باز کند و بعد از این همه روز که از رفتن یحیی می‌گذرد بگوید دلش هوای یحیی را کرده و یک دل سیر اشک بریزد و من پیش خودم بگویم کاش من هم می‌توانستم جلو چشم این همه آدم بگویم چه مرگم شده! بگویم دلم برای یحیی تنگ شده و آن وقت بزنم زیر گریه و مثل جاجان و عمه‌زرنی یک دل سیر گریه کنم و بعدتر هم که جاجان استکان آب‌جوش را از مادر گرفت و ذره‌ذره خورد، با سراشاره کند به دو قلوهای حافظه گم‌کرده خاندان مشیر، خان‌عمو و عمه‌خانم، و با صدایی که دیگر می‌لرزد، بگوید: «پیربچه‌های امانت پیش شما، بعد من به گمانم زیاد زنده نمانند» و آن وقت همه برگردیم و به «دو قلوهای افسانه‌ای» نگاه کنیم که بی‌خيال عالم و آدم مثل همه روزهایی که باران نمی‌بارد فکر می‌کنند رفته‌اند مکتب و دارند تندتند با خودکار بی‌جوهرشان مشق می‌نویسند و بعدتر از همه این‌ها جاجان به پدر بگوید که بر سنگ مزارش پس از اسم

شوهرش يحيى خان، حتماً اسم و رسم پدرِ او را بنویسد. اسم و رسم واقعی و کامل پدرش میرزا ابوالقاسم خوشنویس نونقی را! و آخرِ کار هم با سر به مادر اشاره کند و مادر با چشم‌های خیس و ورم‌کرده برود جلو، یک دستش را بگذارد پشت جاجان و دست دیگرش را روی سینه او و بخواباندش توی رختخواب. آنوقت بعضی از ما انگار که تازه شنیده باشیم جاجان می‌خواهد امروز بعد از اذان مغرب – زبانم لال – بمیرد، بزنیم زیرگریه و درست در همین لحظه زنگ در حیاط را بزنند، اختر برود دم در، برگردد، پدر را صدا بزنند، پدر برود، اختر برنگردد، پدر برنگردد و ما که منتظر برگشتن پدر و اختریم گریه‌مان بند بیاید. زل بزنیم به در. بی آنکه بدانیم کسی که پشت درِ حیاط ایستاده، آمده تا از حال و روز يحيى باخبر مان کند!

۵

«سکوت کن وقتی حرکت بعدی حریف رانمی‌دانی!»

جاجان گفت: «بنویس! بنویس برگ آخر این شهناامه را» و من بسی آن که حرفی بزنم، نوشتی و دفتر را بستم و گذاشتی روی طاقچه کنار عکس یحیی خان. وقتی هم که چشم‌های یحیی اعمه‌زیری از تسوی قاب عکس پدریز رگمان یحیی خان غمگین نگاهم کرد اصلاً به روی خودم نیاوردم که این نگاه به من می‌گوید نگذارم جاجان بیشتر از این اذیت بشود. نگذارم او از مردن حرف بزنند. نگذارم دروغی که گفت مرا این همه از او دور کند! توی چشم‌های یحیی خواندم که می‌گوید مثل همیشه دست‌های را بیندازم دور شانه‌های لاغر و استخوانی مادریز رگ، بغلش کنم و آن‌قدر فشارش بدhem تا دادش دربیاید و این‌طوری حالی‌اش کنم که خیلی دوستش دارم، اما من اصلاً به روی خودم نیاوردم که این‌ها را فهمیده‌ام و بعد از نوشتن اعلامیه فوت، وقتی که مادریز رگ گفت: «به بانو بگو الوعده وفا! رخت آخرتم را بدوزد» و آه کشید، من فقط سر تکان دادم که «باشد». فقط همین! شاید حق با مادر است که می‌گوید من شبیه جاجان هستم. شبیه «این پیژن لجیاز دوست داشتنی»! انگار هر کدام از ما منتظریم دیگری دهن باز کند، اما حالا نوبت اوست. مگر خودش همیشه نمی‌گفت

«وقت جَر و مَنْجَر بزرگ تر باید کوتاه بیاید»؟ پس چرا حالا که حال و روزم را می‌بیند مثل بچگی‌های مرا نمی‌نشاند کنار خودش و از من نمی‌پرسد چه مرگم شده؟ حتماً می‌ترسد توی چشم‌هاش نگاه کنم و بگویم چرا روزی که آن طور رک و راست از او درباره یحیی پرسیدم دروغ گفت؟ حتماً این چند روز حالی‌اش شده که هرگز او را نمی‌بخشم. اگر او هم مثل دیگران به دروغ نگفته بود یحیی برادر رضاعی من است خیلی چیزها این‌طوری که حالا هست، نمی‌شد.

راستی اگر یحیی مرا نمی‌فرستاد سراغ جاجان و نوشته‌های میرزای خوشنویس، اصلاً من از این راز باخبر می‌شدم یا نه؟ «پیرزن سرتقِ دروغگو!» او را نمی‌بخشم. هیچ‌کدام از بزرگ‌ترها را نمی‌بخشم. اگر ما را گول نمی‌زدند حتماً حالا یحیی این‌جا بود.

پیغام جاجان را به مادر گفتم. انگار که گفته باشم مادر بزرگ گرسنه است یا گفته باشم می‌خواهد برود حمام یا چیزی شبیه به این‌ها، که مادر اول طبق عادت گفت «باشه»، بعد با همان سبد لباس‌های نشسته توی بغلش می‌خکوب شد سر جا و زل زد به من. اما من نمی‌ایstem. می‌روم. اصلاً حال و حوصله سؤال و جواب با مادر را ندارم. از چند روز پیش که مادر یغما آمد این‌جا و محترمانه اولتیماتوم داد که یکی از همین روزها تاریخ عقد را مشخص کنیم، مادر وقت و بی‌وقت حرف را کشانده به من و یغما. همین امروز صبح سر میز صبحانه، پدر که رفت، باز پرسید بالآخره می‌خواهم چه کار کنم؟ کاش می‌توانستم به او بگویم این که مادر یغما چه گفته یا مردم درباره ما چه فکر می‌کنند اصلاً مهم نیست، مهم این است که یغما آن آدمی نیست که ما فکر می‌کردیم، ولی نمی‌توانم. نه این‌که بخواهم مادر ناراحت نشود، نه، من از یغما می‌ترسم، از کارهایی که شاید از او

برباید می‌ترسم. ته دلم چیزی بیش‌تر از رفتن یا گرفتار شدن یحیی مرا می‌ترساند. انگار بعضی وقت‌ها این‌که ما از چه چیزهایی باخبریم اصلاً مهم نیست، مهم این است که از چه چیزهایی بی‌خبریم! من از چیزهایی که یغما درباره یحیی می‌داند و من نمی‌دانم، خیلی خیلی می‌ترسم.

«سکوت کن وقتی حرکت بعدی حریف را نمی‌دانی!»

یادم نمی‌آید این حرف را چه کسی گفته یا کجا خوانده‌ام اما مدت‌هاست سکوت کرده‌ام چون حرکت بعدی یغما را نمی‌دانم!

می‌روم به اتفاق و گوشی هدفون را می‌گذارم توی گوشم. روشنش می‌کنم. همان ترانه همیشگی بعد از رفتن یحیی را.

مادر در نزد می‌آید تو. شاید هم در زده و من نشنیده‌ام اما چند دقیقه بعد با همان سبد رخت‌چرک‌ها بالای سرم ایستاده و آهسته گوشی را از گوشم بیرون می‌کشد. می‌گوید باید ماسک بزنم، بوی نفتالین اذیتم کرده. درست می‌گوید. صدام گرفته. گلوم می‌خارد. نفس که می‌کشم قفسه سینه‌ام سنگین می‌شود. باز هم ماما‌بانو قبل از خودم فهمیده که آرژی‌ام عود کرده اما این اصلاً عجیب نیست، آرژی من مهم‌ترین دغدغه زندگی «مامانو» است!

مادر می‌گوید باور نکنم چند روز بعد قرار است در این خانه اتفاق خاصی بیفتد. جوراب‌های نشسته را از زیر تختم بر می‌دارد و قبل از رفتن می‌گوید: «ترس. دور از جانت ما مشیری‌ها جان‌سختیم، هفت جان داریم!» و با دست به خودش اشاره می‌کند. دلم می‌خواهد بگویم «تو که مشیری نیستی!» تا از دستم عصبانی بشود شاید آن وقت بهانه دستم بیاید و بتوانم کمی از دقیق دلم را سرش خالی کنم. مدت‌هاست نگاه غریبه‌ای که

توی چشم‌های مادر است بیش‌تر از سکوت و صبوری او آزارم می‌دهد. این نگاه، این حسِ غریبه، باعث می‌شود و جدان درد بگیرم و این تقصیر یحیی است! دلم می‌خواهد برای یک بار هم که شده «مامانو» به یکی از مشیری‌ها، به پدر که بی‌سر و صدا می‌آید و می‌رود و فکر می‌کند کسی از زندگی پنهانی و زن صیغه‌ای او خبر ندارد، به دو قول‌ها که این همه دردرس دارند، به زن عمو و عمه‌ها که او را با این همه کار تنها گذاشته‌اند، از همه این‌ها مهم‌تر به جاجان که مرا گول زده غُربزند. دلم می‌خواهد مامانو کمی، فقط کمی، آنقدر که آب توی دل کسی تکان نخورد، بد و بیراه بگوید. نه، اصلاً این حرف‌ها دردی از من درمان نمی‌کند که! دلم می‌خواهد کسی بهانه دستم بدهد تا من بتوانم فریاد بکشم، فحش بدهم، فحش‌های بدی که از بچگی تا حالا یاد گرفته‌ام اما جرئت نکرده‌ام به زیان بیاورم. دلم می‌خواهد به صدای بلند و های‌های گریه کنم اما مادر چیزی نمی‌گوید و من بهانه‌ای پیدا نمی‌کنم و او می‌رود.

چرا یحیی نوشه مامانو تنهاست؟ اصلاً مادر می‌داند تنها یعنی چه؟ مگر او به چیزی غیر از آلرژی من، تقویت سیستم ایمنی بدن من، چای سبز من، یا جوشانده مادر بزرگ و غذای‌های رژیمی ساکنان خانه سالم‌مندان و حمام و دستشویی رفتن آن‌ها فکر می‌کند؟ این بانو «مامانو»ی بچگی‌هایم بود. مامانوی وقتی که پدرها و مادرها به اندازه خدا بزرگ و به اندازه قهرمان‌های توی قصه‌ها قوی و قدرتمند بودند. حالا بانو فقط «مادر» است!

«بانو از آن دسته آدم‌هاست که بودنشان برای همه عادی است. وقتی که هست مثل یک قطعه از پازل، شاید هم مثل صفحه زیر قطعات پازل اصلاً به چشم

نیاید، دیده نشود، اما در واقع اوست که قطعات این پازل را کنار هم نگه می‌دارد و تابلو را کامل می‌کند. این قدر با او نامه‌بان نباش. فکرش را بکن اگر یک روز، فقط یک روز، بانو نباشد چه می‌شود؟!

حق با یحیی است! اگر فقط یک روز مادر نباشد همه چیز به هم می‌ریزد و تابلوی باشکوه خاندان مشیر خراب می‌شود. جای خالی مادر یعنی ظرف‌های نشسته و رخت‌چرک‌هایی که روی هم تلنبار می‌شوند، یعنی هله‌خوری دله‌خوری مشیری‌ها که منجر به بروز مشکلات گوارشیسان می‌شود! یکی از مشیری‌ها اگر سوپ بخورد اسهالی می‌شود و آن یکی اگر سوپ نخورد یبوست می‌گیرد. یکی خیار بخورد نفخ می‌کند آن یکی بادمجان بخورد استفراغ می‌کند. برنامه غذایی همه را سال‌هاست که دکتر حقی می‌نویسد و مادر اجرا می‌کند. تازه از این‌ها که بگذریم اگر بانو نباشد با بی‌قراری‌ها و عادت‌های عجیب و غریب «دو قلوهای افسانه‌ای» چه کار کنیم؟! اگر مادر نباشد چه کسی می‌تواند قرص‌ها و شربت‌هاشان را به موقع بدهد؟ اگر مادر نباشد چه کسی روزهای بارانی و سرد دو قلوها را توی اتاقشان نگه دارد که به «مکتب» نرونده و سرما نخورند؟ چه کسی روزهای گرم و داغ مواظبشن باشد که آن قدر توی مکتبشان نشینند تا گرمازده بشوند؟ اگر مادر نباشد چه کسی تاریخ حمام کردن دو قلوها را نگه دارد و حواسش به دستشویی رفتن آن‌ها باشد که خانه را به گند نکشند؟ حق با یحیی است، از وقتی که زن‌عمو و عمه‌ها بچه‌هاشان را برداشتند و از خانه سالم‌مندان رفته‌ند نقش مادر در حفظ و بقای خاندان مشیر بسیار بسیار حیاتی شده!

چرا هیچ‌کس نمی‌فهمد مادری که من می‌خواهم بانویی نیست که حساب توالت رفتن دو قلوها را نگه دارد!

«شاید به نظر تو این‌ها مهم نباشد اما همین چیزهای به ظاهر پیش‌پا افتاده

زندگی خاندان مشیر است، جزئی از هویت مشیری هاست، نمی شود انکار یا نابودشان کرد. بد یا خوب وجود دارند، باید سر و سامانشان داد و این کاری است که بانو سال هاست دارد انجامش می دهد. به همین دلیل است که می گوییم مواطنی تو خیلی تنهاست!»

حالا که دارم این ها را می خوانم حتی از یحیی هم دلخور شده ام. این ها را تازه فهمیده که برایم نوشته؟ یعنی نقش مادر در این خانه را تازه کشف کرده؟ روزهایی که همه داشتند از این خانه می رفتند خوب یاد مانده. هیچ کس، حتی یحیی و عمه زری هم به فکر من و مامان بانو و بابارستم که اینجا می ماندیم نبودند. اصلاً این هایی که یحیی در مورد مادر نوشته به چه درد حالی من می خورد؟ من این روزها کسی را می خواهم که بتوانم با او از کابوس هایم حرف بزنم، از این یحیی و یغمایی که تازه شناخته ام حرف بزنم، از میرزای خوشنویس و سرباز میدان شهرداری حرف بزنم بسی آن که نگران باشم او از شنیدن حرف هایم دلوپس و مضطرب بشود، شب ها بی خوابی بکشد و می گرنش عود کند!

حتماً مادر پارچه سفید گل گشنیزی جا جان را پیش از پهن کردن روی بند رخت، زده بود زیر بغل که با آمدنش بوی نفتالین توی اتاق غلیظتر شد! حالا دیگر گوش هام به خارش افتاده و چشم هام می سوزند. به ساعت نگاه می کنم. فقط دو ساعت از خوردن آخرین قرص آنتی هیستامین می گذرد، پس چرا من نمی توانم راحت نفس بکشم؟ این بوی خون گو سفنده و سبزی و پیاز سرخ شده و نفتالین است که راه نفسم را بسته یا بوی گند رفتار یغما؟ شاید هم بوی دروغی که بعد از سال ها تازه شنیده ام نمی گذارد راحت نفس بکشم! دکتر گفته بود استرس حالم را بدتر می کند! مادر که رفته با لیوانی توی سینی برمی گردد، بوی تلخ چای سبز برگ های

سوزنی و بودار درخت کاج را به یادم می‌آورد. بویی که من و یحیی خیلی دوستش داشتیم. اما امروز دلم نمی‌خواهد آن را بخورم. مزه تلخش را دوست ندارم. الان فقط دلم شیرینی می‌خواهد. پایی سیبی که روش پر از خاک قند باشد و بوی دارچین و وانیلیش حالم را خوش کند، باقلوایی که تا می‌خورم قند خونم را بالا ببرد و خوشحالم کند. اما نمی‌شود. خوردن شیرینی زیاد بیماری‌های موروثی خاندان مشیر را در من فعال می‌کند: «چاقی و یبوست!» درست بر عکس چای سبز تلخ و بدمزه که برایم خوب است، به مزاجم سازگار است، آنتی اکسیدان دارد و سیستم ایمنی بدنم را قوی می‌کند! این‌ها را مادر می‌گوید و لیوان را می‌دهد به دستم و آن‌قدر بالای سرم می‌ایستد تا چای را بخورم و لیوان خالی را بدhem به دستش، بعد می‌رود. گوشی را می‌گذارم توی گوشم و پوشۀ یحیی را باز می‌کنم و خیره می‌شوم به صفحه مونیتور. به نوشه‌هایی که قرار است روزی کتاب بشوند، کتاب یحیی. یعنی می‌شود؟ صدای سوت «فرهاد» از دهلیزهای گوشم می‌گذرد و توی کاسه سرم می‌پیچد، باز جمعه است و باز کوچه به کوچه نعش و مردۀ می‌برند!